

Weekmedia

[Home](#) | [Weekmedia](#) | [Adverteren](#) | [Redactie](#) | [Bezorging](#) | [Kranten](#) | [Contact](#) |

Nieuws

[Kort nieuws Amsterdam wk 35](#)
[Ontdekkingsreis door de wereld](#)
[Containerkasteel op Uitmarkt](#)
[Marnixstraat fiks aangepast](#)
[Studenten ontdekken Amsterdam](#)
[Bostheater maakt zich zorgen](#)
[Waterval gered door Osdorp](#)
[Uitval van leerlingen van MBO tegengaan](#)
[Kraakverbod een symbool](#)
[Twee ongelukken met ernstige afloop](#)

Zoeken

Gemeente artikelen

[Amstelveen week 35](#)
[De Baarsjes week 35](#)
[Oud West week 35](#)
[Zeeburg week 35](#)
[Zuideramstel week 35](#)
[Makkelijk](#)
[Film](#)
[Huizen](#)
[Openbaar vervoer](#)
[Weer](#)
[Zoeken](#)

Waarnemen in Marokko is een beetje saai

reageer op dit artikel

print

mail dit artikel

Vrijdag waren de verkiezingen voor het parlement van Marokko. Het Amsterdams Stadsblad ging mee met een groep waarnemers.

Met snelle vingers bladert PvdA Tweede Kamerlid Khadija Arib door de stapel illegaal gebrande cd's op haar schoot. Ze pikt er eentje uit en enkele seconden later swingt en zingt ze vrolijk mee met opzweepende Arabische beats.

Het is woensdag 5 september en we zijn op weg naar Rabat, de hoofdstad van Marokko. Ik zit op de achterbank van de Fiat Punto van de Italiaanse Marokkaan Hamid Bichri, die ons ophaalde van het vliegveld van Casablanca. Arib zit naast hem. Naast mij, op de achterbank zit Abdou Menhebi, de man die mij in zijn kantoorje in regenachtig Amsterdam-Oost uitnodigde op zijn waarnemersmissie in Marokko. Menhebi is voorzitter van Emcemo, een soort Marokkaanse migrantendenktank.

Vijftien miljoen Marokkanen hebben zich ingeschreven voor de parlementsverkiezingen van vrijdag. Hoeveel er daar van naar de stembus gaan, moet nog blijken. Drieduizend Marokkanen, verenigd in Le Collectif Associatif pour l'Observation des Elections, besloten de verkiezingen kritisch te volgen. Van deze drieduizend komen er zo'n dertig uit Europa en zes uit Nederland. Abdou Menhebi coördineert de Europese delegatie.

Het Europese gezelschap komt diezelfde avond nog bijeen in een klein zaaltje in een villa naast het Libanese consulaat in een chique wijk van Rabat. Daar krijgen ze van de besnorde voorzitter van het Collectif een badge uitgereikt die hen onbepaalde toegang verschaft tot alle stemlokalen in Marokko. Op die manier kunnen de waarnemers precies in de gaten houden of alles volgens de regels verloopt.

Maar de bijeenkomst verloopt anders dan gepland. Al snel blijkt dat de regering maar een paar honderd van de drieduizend badges gedrukt heeft. De mededeling moet een paar minuten bezinken, maar dan dringt het besef door; zonder badge geen toegang tot de stemlokalen en dus geen betekenisvolle waarneming.

Khadija Arib is woest, pakt haar spullen en gaat er vandoor. Een Engelse waarnemster, Souad Talsi, schampert: „Geen probleem, ik schrijf zelf wel op mijn T-shirt 'Officiële Waarnemer'. Ze zien het verschil vast niet!”

De Nederlandse Arabist Bertus Hendriks, ook aanwezig, vraagt in vloeiend Arabisch voorzichtig of er een politiek motief achter zit. Later, in het restaurant, achter een authentiek bereide schapenbout met kikkererwten, vat Abdou Menhebi kort samen: „Dit is nou typisch Marokko.”

De volgende dag is Menhebi de hele dag in Casablanca. Hij voert druk overleg over de ontstane vervelende situatie. Er staat veel op het spel. De hele missie kan in het water vallen.

Om vier uur 's middags is een persconferentie belegd in het viersterrenhotel Rivoli. Het zes koppige leiderschap van het Collectif zit achter een verhoogde tafel met een fraai bloemstuk voor hun neus en twee scheefhangende portretten van koning Mohammed VI achter hen aan de muur, een officieel staatsieportret en eentje van de koning als filmster met zonnebril. De persconferentie duurt lang, alle zes mannen hebben kennelijk erg veel te vertellen. Een Marokkaanse journalist legt na afloop uit dat de overheid heeft toegezegd alle drieduizend badges vannacht nog te drukken, en te verspreiden. Daar worden voor vergelegen gebieden zelfs vliegtuigen voor ingezet. De fout met de badges blijkt niet bij de regering te liggen, maar bij de waarnemers, die hun aanvraagformulieren niet goed hadden ingevuld. „En nu krijgt de overheid de credits voor haar goedheid in deze mega-operatie,” lacht de journalist.

De volgende dag bij het ontbijt tonen de Nederlandse waarnemers laconiek hun badge. Later die ochtend in een stemlokaal in de dure wijk Hassan in Rabat hebben ze het niet zo druk. Stemmers lopen af en aan, maar het loopt geen storm.

Eerder die ochtend was een klein relletje ontstaan toen een medewerker van het stembureau een stokoude vrouw wilde helpen met stemmen. Behalve de drieduizend waarnemers van het Collectif sturen de politieke partijen zelf ook controleurs naar de stembureaus. Eén van deze aan een partij gebonden controleurs zag de helpende hand van de medewerker als verkapt stemadvies. „Onzin,” zo meent de Amsterdamse waarnemer Amin Elmouden: „Volgens de regels mag dat gewoon. En die oude vrouw mag zelfs bijna blind of analfabeet geweest zijn, de politieke partijen gebruiken plaatjes in plaats van tekst. Die begrijpt iedereen.”

Khadija Arib heeft een stembureau in de naast Rabat gelegen stad Salé gekozen als

waarnemerpost. De stad staat, in tegenstelling tot Rabat, bekend als conservatief. Het is de thuishaven van de invloedrijke Abdessalam Yassine en zijn geslepen dochter Nadia, die, naar het schijnt, een republiek naar Iraans voorbeeld nastreven. Salé ziet er heel wat sjofeler uit dan Rabat. De huizen, de mensen, alles is stoffig en versleten. En de imam klinkt een stuk fanatieker uit de minaret aan deze zijde van de rivier Bou Regreg.

Net als haar waarnemercollega's heeft Arib geen noemenswaardige inbreuken op het democratische proces meegemaakt. Al valt de lage opkomst haar wel op en ook dat er in dit kiesdistrict bijna twee keer zoveel mannen stemmen als vrouwen. „En eigenlijk is het verder best wel saai,” voegt ze er aan toe. Ze is nog niet halverwege de dag.

Tijdo van der Zee

Amsterdams Stadsblad, Diemer Courant

woensdag, 12 september

Meer Nieuws

Charles Geerts toch nog actief	27-8-2008
Grote afsluiting voorbij: stad weer open en bereikbaar	27-8-2008
Twee ongelukken met ernstige afloop	27-8-2008
Kraakverbod een symbool	27-8-2008
Uitval van leerlingen van MBO tegengaan	27-8-2008
Waterval gered door Osdorp	27-8-2008
Bostheater maakt zich zorgen	27-8-2008
Studenten ontdekken Amsterdam	27-8-2008
Marnixstraat fiks aangepast	27-8-2008
Containerkasteel op Uitmarkt	27-8-2008
Ontdekkingsreis door de wereld	27-8-2008
Kort nieuws Amsterdam wk 35	27-8-2008
Stelling van Amsterdam	20-8-2008
Een avondje Jordaan	20-8-2008
Kort Zomer week 34	20-8-2008
Mix van oost en west op Liteside	20-8-2008
Meningen: Gelderlandplein	20-8-2008
Diemense naar Paralympics	20-8-2008
Amsterdammers voor de lens	20-8-2008
Taakstraf afschaffen	20-8-2008
Van container tot paleisje	20-8-2008
Optreden tegen polygamie nodig	20-8-2008
Amsterdamse homorugbyclub zoekt leden	20-8-2008
Camera tegen overlast huisvuil	20-8-2008
Groot tekort aan kamers	20-8-2008
Herdenking moord Kerwin	20-8-2008
Hogere boetes luxevezuim	20-8-2008
Metrotunnel tussen station en Amstel een week langer dicht	20-8-2008
Autarkisch wonen op het water	20-8-2008
Kort nieuws Amsterdam week 34	20-8-2008
Olympisch bad in het Oosterdok	13-8-2008
Gigantische verschillen in bouwleges	13-8-2008
Software herkent verdachten	13-8-2008
Te laat op eerste schooldag	13-8-2008
Speelplein is probleem	13-8-2008
Klacht over politie is vaker gegrond	13-8-2008
Verborgene schatten in Amsterdam	13-8-2008
Ouders zetten zich in voor opvang	13-8-2008
Olympische momenten herleven	13-8-2008
Muziek op bijzondere locaties	13-8-2008
Kort nieuws Amsterdam week 33	13-8-2008
Gay Pride 2008: Trots op van alles	6-8-2008
Vissen stikken door rioolwater in Noord	6-8-2008
Wel voldoende brandkranen bij school Kortvoort	6-8-2008
Genieten op festival de Parade	6-8-2008
Oost negeert klachten nog steeds	6-8-2008
Amsterdam Arena wil drive-in bioscoop	6-8-2008
Broedplaats slurpt energie	6-8-2008
Divers eten bij uitvaarten	6-8-2008
De Jordaan is het paradijs	6-8-2008
Geen vrouw kan leven zonder tas	6-8-2008
Kort nieuws Amsterdam week 32	6-8-2008
Asbreuk Afval Energie Bedrijf veroorzaakt miljoenenstrop	16-5-2008
Geen kantoor aan de plas	16-5-2008
Sterk verschil in jeugdbeleid	16-5-2008
Schiphol krijgt bemiddeling voor leerbanen	15-5-2008
Kippen gevangen in Amstelpark	15-5-2008
Plantsoen Westerpark toch bebouwen	15-5-2008
De vaart blijft vrij	15-5-2008
Zoektocht naar nieuwe plek voor kantoor	15-5-2008
PvdA: Rijk moet bijspringen bij NZlijn	15-5-2008
Fouilleren binnenkort ook in Oost	15-5-2008
In de bres voor de grutto	15-5-2008
Klachtenbehandeling Oost-Watergraafsmeer deugt niet	15-5-2008
Eerste Amsterdamse elektrohaven gaat open	15-5-2008
Je moet in de now leven en dat creëert wauw	15-5-2008
Lege kantoorpanden invullen als werkruimte en woning	8-5-2008
Pand in De Pijp gekraakt	8-5-2008
Kwakoe stapte naar rechter	8-5-2008
StadsSpelen komende week weer van start	7-5-2008